

Prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău (jud. V. Mihaila)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Ciugureanu, G. Dașcheivici, A. Bostan)

DECIZIE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Sticlămont”, prin intermediul avocatului Savva Alexandru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni “Sticlămont” împotriva Societății cu Răspundere Limitată “Tioso-Com” privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 02 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La data de 24 iunie 2015 SA “Sticlămont” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL “Tioso-Com” privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la data de 26 noiembrie 2010 SA Sticlămont” a furnizat, iar SRL “Tioso Com” a cumpărat marfă în valoare de 3600 lei, fapt confirmat prin factura fiscală nr. MZ2653754 din 26.11.2010.

Menționează reclamantul că, în conformitate cu actul de verificare din 03.03.2015 a decontărilor reciproce dintre SRL „Tioso-Com” și SA “Sticlămont” pe perioada 01.01.2010 - 03.03.2015, cumpărătorul SRL “Tioso-Com” a acumulat o datorie față de SA “Sticlămont” în sumă de 3600 lei. La data de 10.04.2015 SA “Sticlămont” a expediat în adresa pârâtului o pretenție cu solicitarea de a achita datoria acumulată față de reclamant în termen de 7 zile de la data de recepționării somației. La data de 25.04.2015 ÎS “Poșta Moldovei” a restituit pretenția expediată în adresa pârâtului, iar pe plicul poștal fiind indicată mențiunea „necunoscut”.

Solicită reclamantul încasarea din contul pârâtului a datoriei în mărime de 3600 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 113,17 lei, ceea ce constituie suma calculată pentru perioada 25.04.2015 - 15.06.2015, care urmează a fi încasată ca rezultat a neexecutării obligației pecuniare, drept dovadă servind factura fiscală nr. MZ2653754 din 26.11.2010, precum și încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în mărime de 1500 lei, a cheltuielilor pentru aplicarea măsurilor de asigurare conform documentului

executoriu nr. 2c-641/15 în mărime de 2138 lei.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2015 a judecătorei Botanica mun. Chișinău s-a respins ca tardivă acțiunea înaintată de SA „Sticlămont”.

Prin decizia din 02 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de SA „Sticlămont”, prin intermediul avocatului Alexandru Savva, și s-a menținut hotărârea din 22 octombrie 2015 a judecătorei Botanica mun. Chișinău.

La data de 03 decembrie 2016, conform plicului poștal anexat la dosar (f.d. 104), SA „Sticlămont”, prin intermediul avocatului Savva Alexandru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel la judecarea pricinii a interpretat eronat legea, deoarece reclamația cu privire la achitarea datoriei întocmită de SA „Sticlămont” către SRL „Tioso-Com” a fost expediată la sediul acestuia conform datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice.

De asemenea, recurentul a menționat că, din prevederile art. art. 93 alin. (16), 117 alin. (1), 117¹ alin. (1) Cod fiscal, rezultă că factura fiscală este actul prin care se atestă data la care începe transportul mărfurilor, or, în factura fiscală nu este indicată data scadență pentru achitarea prețului mărfurilor transportate. Prin urmare, termenul de prescripție în speță curge din momentul înaintării pretenției privind achitarea datoriilor de către intimat – 10.04.2015.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 02 noiembrie 2016. Conform materialelor pricinii, decizia contestată a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 22 noiembrie 2016, iar confirmarea recepționării acesteia la materialele pricinii lipsește. Astfel, Colegiul reține că, recursul declarat de SA „Sticlămont”, prin intermediul avocatului Savva Alexandru, la 03 decembrie 2016, conform plicului poștal anexat la dosar (f.d. 104), este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de SA “Sticlămont” și va casa decizia instanței de apel, cu remiterea pricinii la rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432, alin.(2), lit. c) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Colegiul reține că instanțele inferioare la emiterea soluției în speță au încălcat normele de drept material și anume au aplicat eronat legea.

La capitolul dat, Colegiul reține că temei al respingerii acțiunii SA „Sticlămont” a constituit precum că omiterea termenului general de prescripție de adresare cu cerere de chemare în judecată.

Aici, Colegiul reține că conform materialelor dosarului recurentul a solicitat repunerea în termen a acțiunii. Chiar și în aceste împrejurări instanța de judecată urma totuși să țină cont că la depunerea acțiunii nu s-a încălcat termenul de prescripție extinctivă, întrucât datoria în sumă de 3600 lei a apărut în legătură cu livrarea mărfii în baza facturii fiscale nr. MZ2653754 întocmită și semnată de părți la 26.11.2010. Între părți nu fusese încheiat un contract scris, în care să se stabilească termenul de achitare a mărfii procurate.

Din acest motiv, instanțele inferioare urmau să țină cont de prevederile art. 575 alin. (1) a Codului civil care stabilesc că, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Astfel, conform materialelor cauzei, SA „Sticlămont” a înaintat solicitări față de pârât privind executarea obligației de restituire a datoriei formată în baza facturii fiscale nr. MZ2653754 din 26 noiembrie 2010, începând cu data de 10 aprilie 2015, atunci când a expediat în adresa SRL „Tioso Com” somația privind restituirea datoriei.

Respectiv, termenul de prescripție prevăzut art. 267, alin. (1) Cod civil, a început să curgă pentru SA „Sticlămont” anume de la adresarea inițială către debitor, în speță - data de 10 aprilie 2015. Până la această dată, reclamantul nu cunoscuse și nici nu putea să cunoască că pârâtul nu intenționează să restituie datoria în sumă de 3600 lei.

Or, alte probele care ar indica că SA „Sticlămont” ar fi solicitat anterior de la SRL „Tioso Com” executarea obligației, instanței nu i-au fost prezentate.

Sub aspectul dat, Colegiul reține ca irelevante ipotezele instanțelor judecătorești inferioare precum că termenul de prescripție extinctivă a început a curge din momentul în care SA „Sticlămont” a semnat factura fiscală și anume la data de 26 noiembrie 2010, iar reclamantul depunând acțiune în instanța de judecată la 24 iunie 2015 a încălcat termenul de prescripție de 3 ani prevăzut de art. 267 Cod civil, deoarece data de 26 noiembrie 2010 constituie momentul livrării mărfurilor, însă în lipsa unui contract care reglementează expres data când devine scadentă obligația de plată pentru mărfurile livrate, intervine situația reglementată de norma de drept precitată supra - art. 575 alin. (1) Cod civil.

La fel, Colegiul reține că conform prevederilor art. 272 alin. (3) a Codului civil raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligației sau în care executarea poate fi cerută oricând, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data când debitorul trebuie să execute obligația.

Prin urmare, dacă termenul executării obligației nu este indicat sau este condiționat de momentul cererii din partea creditorului, atunci debitorul este obligat din momentul înaintării cererii de către creditor să-l execute în orice moment.

Astfel, Colegiul reiterează despre interpretarea eronată a legii de către instanțele inferioare în ceea ce privește curgerea termenului de prescripție pentru adresarea cererii de chemare în judecată și luând în considerare faptul că examinarea cauzei a avut loc doar prin prisma termenului de prescripție, Colegiul consideră necesar a transmite pricina la rejudecare în vederea examinării fondului acesteia.

Din aceste considerente și rezultând din constatările enunțate, instanța de recurs consideră că pricina a fost judecată cu încălcarea normelor de drept material și, având în vedere că eroarea comisă nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul consideră

necesar a admite recursul și a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele pricinii, probele administrate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților, având în vedere că acțiunea nu este tardivă.

În conformitate cu art. art. 445 alin.(1) lit. c), 445, alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Sticlămont”, prin intermediul avocatului Savva Alexandru.

Se casează decizia din 02 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe acțiuni “Sticlămont” împotriva Societății cu Răspundere Limitată “Tioso-Com” privind încasarea datoriei, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală